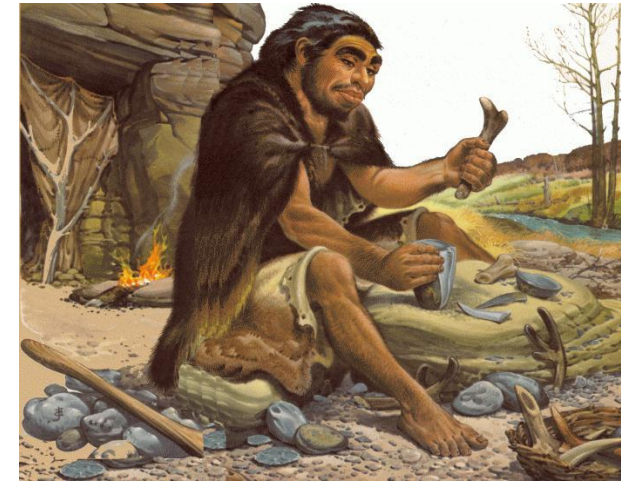

«Біологія і медицина. Історія розвитку медицини»

Історія розвитку медицини

- *Палеонтополог.* Зачатки лікування виникли на ранніх стадіях існування людини. Джерелами наших знань про хвороби і їх лікування в ті далекі часи служать, результати розкопок поселень і поховань первісної людини. Наукові дані з переконливістю свідчать про те, що ніяким "досконалим" здоров'ям люди тоді не мали. Навпаки, первісна людина, що цілком перебував у владі навколишньої природи, постійно страждала від холоду, голоду, хворів і рано гинув. Збережені з доісторичних періодів скелети людей несуть сліди рахіту, карієсу зубів, зрощених переломів, уражень суглобів і т. д.

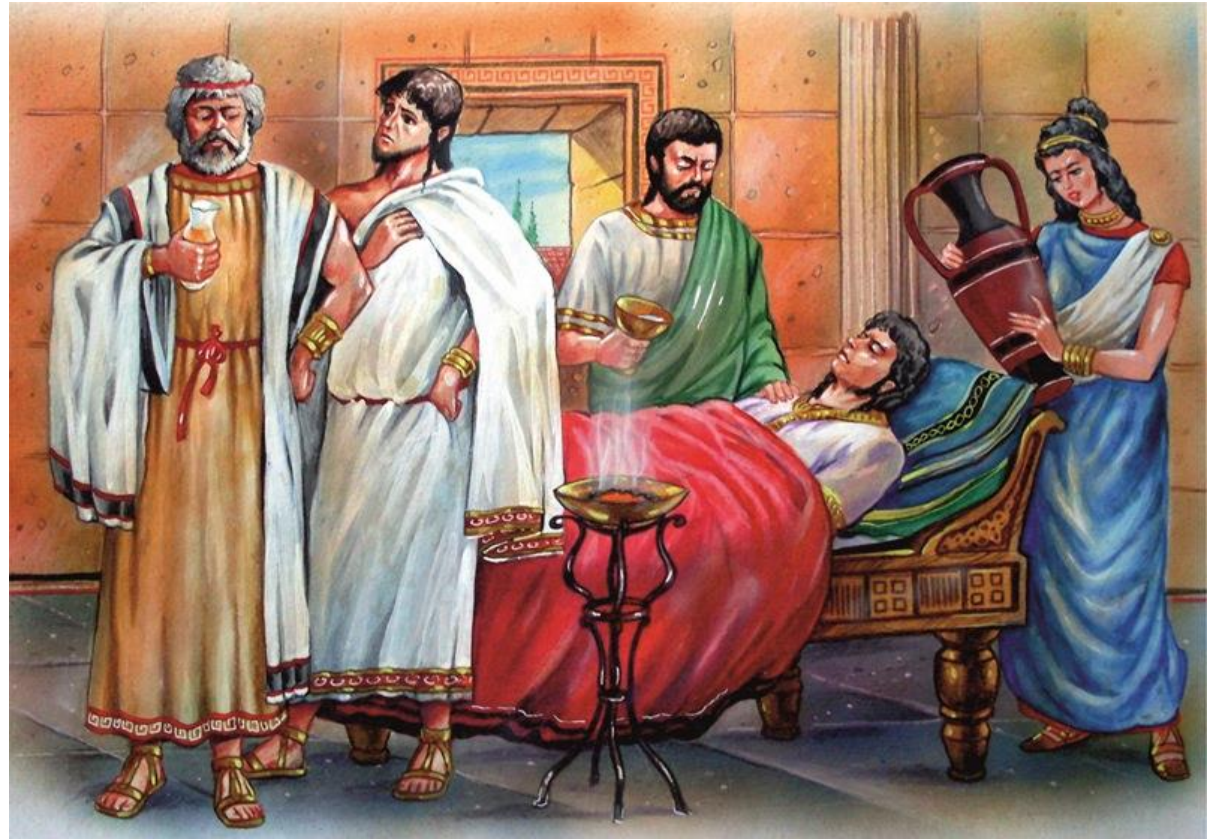
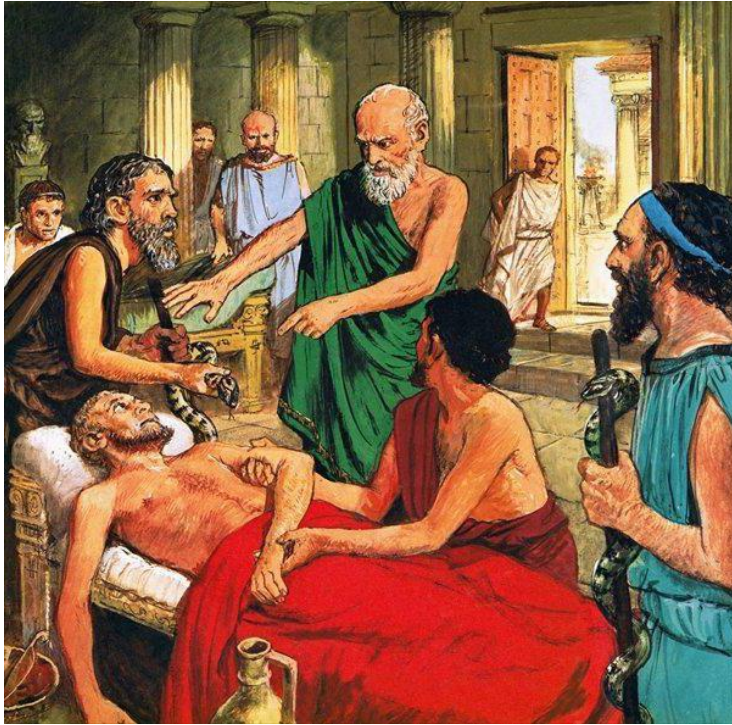
Деякі інфекційні хвороби, наприклад малярія, були "успадковані" людиною від його предків - людиноподібних мавп.

Тибетська медицина вчить, що - "рот є воротами усіх хвороб" і що "першою хворобою була хвороба шлунка".

Нерозуміння навколишнього світу, безпорадність перед силами природи змушували вдаватися до заклинань, магічним прийомам, щоб встановити контакт з потойбічними силами і знайти порятунок. Таке "лікування" проводили знахарі, шамани, чаклуни, які постом, одурманювання, танцями доводили себе до стану екстазу, як б переносячись у світ духів.

Історик. Антична медицина успадкувала і магічні форми лікування, і раціональні прийоми, цілющі засоби народної медицини. Велике значення надавалося дієті, масажу, водним процедурам, гімнастиці. Застосовувалися хірургічні методи, наприклад, у випадках важких пологів - [кесарів розтин](#). Важливе місце відводилося попередження хвороб.

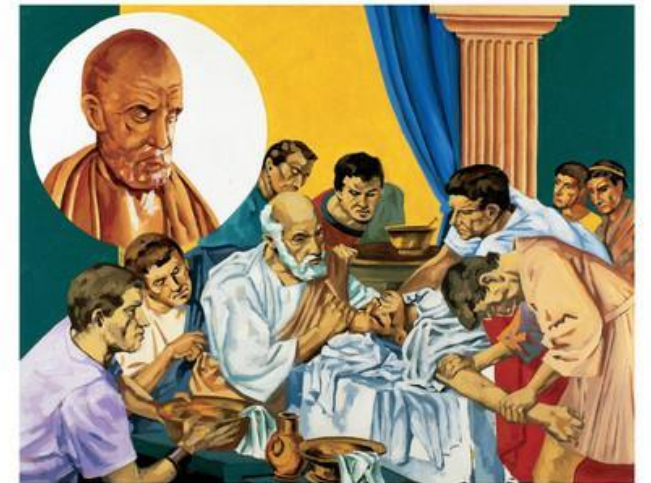
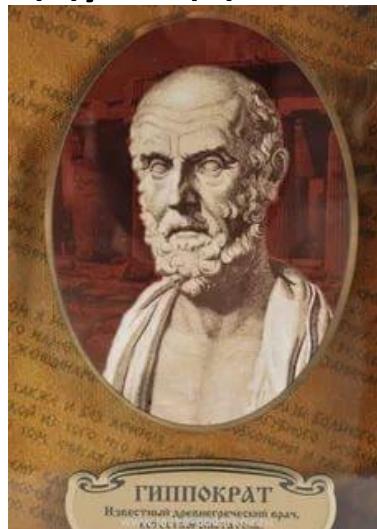
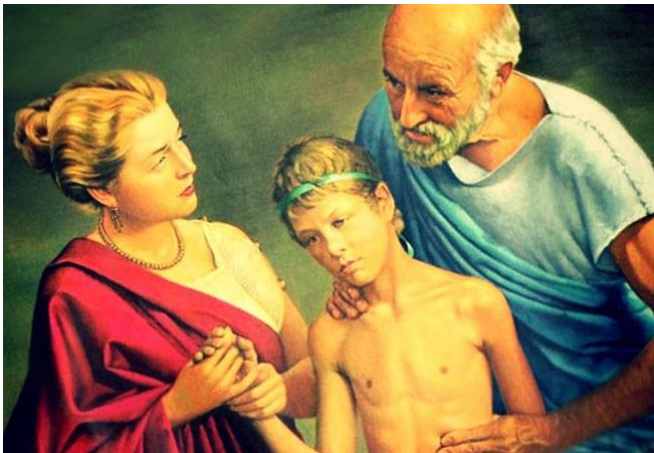

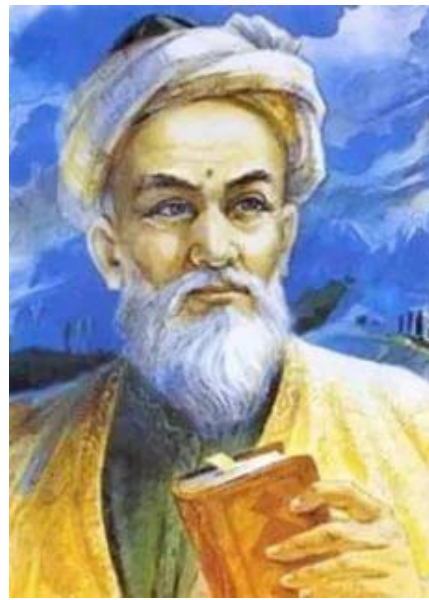
На ранніх етапах рабовласницького ладу лікарська справа виділилася в якості самостійної професії.

Розвиток отримала так звана храмова медицина: лікарські [функції](#) здійснювали жерці (в Єгипті, Індії).

Досягла високого розквіту [медицина Стародавньої Греції](#).

Історик 2: Лікарське мистецтво цього періоду досягло своєї вершини у діяльності великого давньогрецького лікаря Гіппократа, який перетворив спостереження біля ліжка хворого у власне лікарський метод дослідження, описав зовнішні ознаки багатьох хвороб, вказав на значення способу життя та ролі навколишнього середовища, перш за все клімату, в походженні захворювань, а вченням про основні типи статури і темпераменту у людей обґрунтував індивідуальний підхід до діагностики та лікування хворого. Його справедливо називають батьком медицини. Звичайно, лікування в ту епоху не мало наукової основи, воно спиралося не на фізіологічні уявлення про функції певних органів, а на вчення про чотири рідини організму (слиз, кров, жовта і чорна жовч), зміни, яких нібито ведуть до хвороби.

Історик 3: Накопичення практичних медичних спостережень, звичайно, продовжувалося і в середні століття. У Візантійській імперії виникли великі лікарні для цивільного населення.

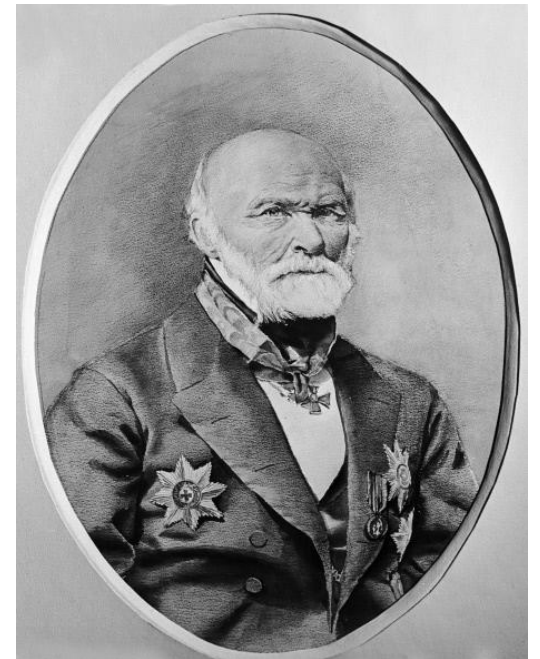
У IX-XI ст. центр наукової медичної думки перемістився в країни арабського Халіфату. Велику роль у розвитку медицини. зіграв різнобічний вчений і мислитель Ібн-Сіна (Авіценна).

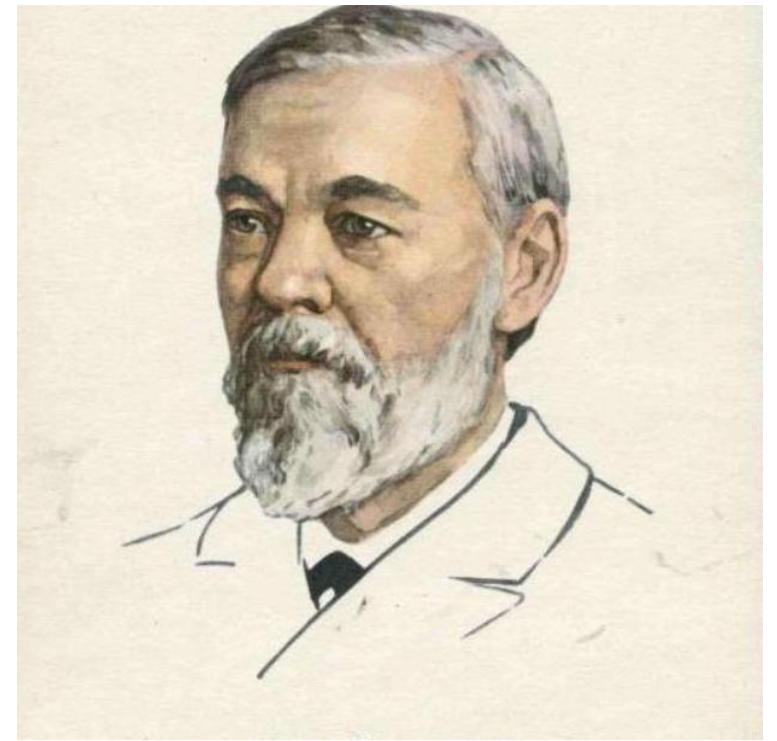
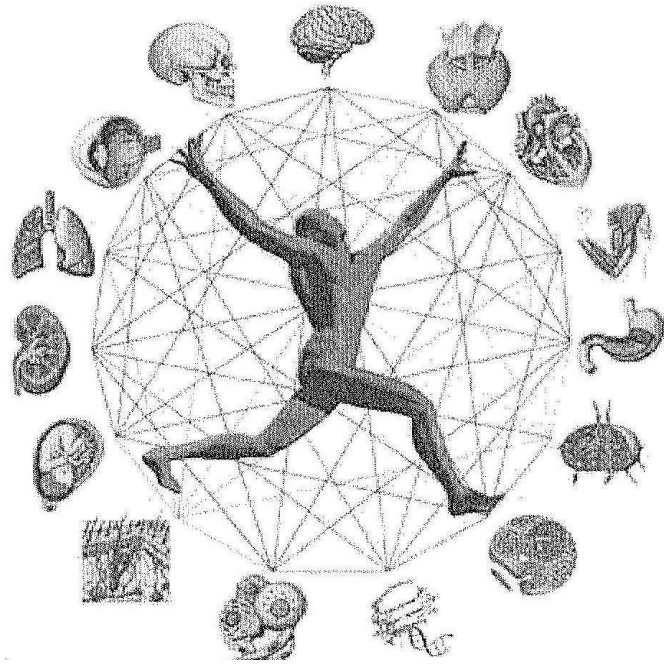
У давньоруській феодальній державі поряд з монастирською медициною продовжувала розвиватися народна медицина. Поширені довідники містили ряд раціональних настанов по лікуванню хвороб і побутової гігієни, травники описували [лікарські рослини](#).

Медицина в XVI – XIX ст в багатьох [країнах](#) була відомою за рахунок методу вівісекції - експерименту на тваринах - для вивчення нормальних і порушених функцій.

Повільний, але неухильний розвиток знань в ті часи починається в Західній Європі. Швейцарський лікар [Парацельс](#) ввів в лікувальну практику різні хімічні речовини і [мінеральні води](#). [Гарвей](#) створив вчення про кровообіг.

Дж. Морганьє, а потім Р. Вірхов, К. Рокитанський, Н. І. Пирогов розробили клітинну теорію будови організмів та породили нові дисципліни - гістологію і [патологічну](#) анатомію.

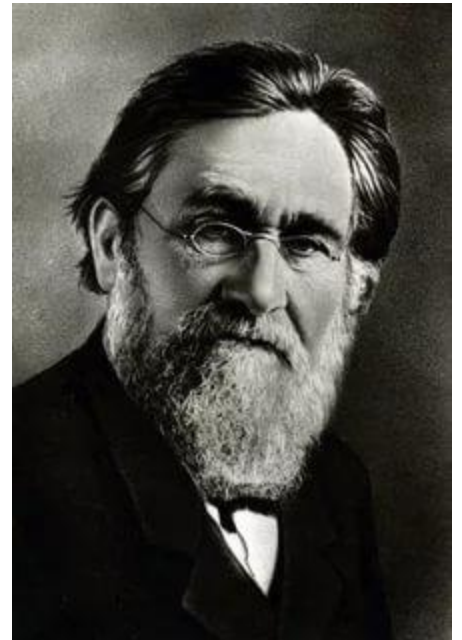
Німецький учений Г. Гельмгольц блискучими дослідками показав значення фізико-хімічних методів як основи фізіології, його [роботи з фізіології](#) ока поряд з попередніми фізіологічними дослідженнями чеського біолога Я. Пуркінє, сприяли швидкому прогресу офтальмології.

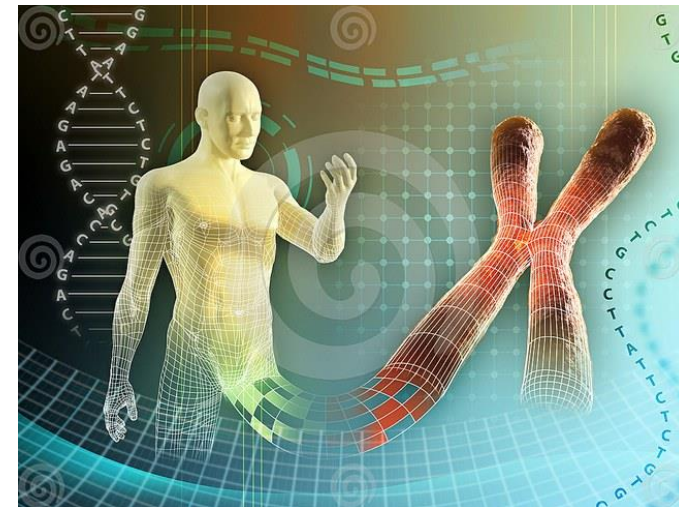
[Книга](#) І. М. Сеченова "Рефлекси головного мозку" (1863) зробила вирішальний вплив на формування матеріалістичних поглядів лікарів і фізіологів.

У свою чергу погляди С. П. Боткіна глибоко вплинули на І. П. Павлова, праці, якого з фізіології [травлення](#) були удостоєні Нобелівської премії, а створене їм вчення про вищу нервову діяльність визначило шляхи вирішення багатьох проблем як теоретичної, так і клінічної медицини.

[Мікробіологія](#) і [епідеміологія](#) отримали розвиток у багатьох країнах, були відкриті збудники та переносники різних інфекційних хвороб.

З діяльністю І. І. Мечникова пов'язані перехід до вивчення ролі самого організму в інфекційному [процесі](#) та з'ясування причин виникнення несприйнятливості до захворювання - [імунітету](#).

Відкриття рентгенівських променів поклало початок рентгенодіагностиці, без якої тепер не можна уявити поглиблене обстеження хворого.

Електронна мікроскопія зробила можливим збільшення в десятки тисяч разів, що дозволяє вивчати найдрібніші деталі будови клітини та їх зміни.

Активно розвивається медична кібернетика.

Генетика, основи якої були закладені Г. Менделем, встановила закони і механізми спадковості та мінливості організмів.

Імунологія ХХ ст. переросла рамки класичного вчення і поступово охопила проблеми патології, генетики, ембріології, трансплантації, онкології.

Успішно розвивалося в ХХ ст. вчення про вітаміни, відкритих російським ученим Н. І. Луніним, були розшифровані механізми розвитку багатьох авітамінозів і знайдені шляхи їх попередження.

Хіміотерапія, гормонотерапія, променева терапія, розробка і застосування психотропних засобів, вибірково впливають на центральну нервову систему, можливість оперативного втручання на так званому відкритому серці, в глибині мозку і на інших, раніше не доступних скальпелю хірурга органах людського тіла.

**Дякую
за
увагу!**